

Kartövning Lim City

Lim City är en kreativ övning där deltagarna placeras i olika grupper och skall planera ett nytt område på en karta. Varje grupp får en unik förutsättning för sitt arbete tilldelad sig. Grupperna roterar efter en viss tid och arbetar vidare på nästa grupps påbörjade karta, men tar med sig sin egen förutsättning. Övningen tar cirka två timmar att genomföra. Att ha två övningsledare är en förutsättning om man har en större grupp, då det kan uppkomma en hel del frågor samtidigt som det är mycket praktiska bestyr att se till.

Mål

Målet med övningen är att få deltagarna att få insikt kring och visualisera de olika spelregler som finns inom planeringsområdet, både gällande olika professioners roller men även kring själva planeringsarbetet. Detta ska uppnås genom att deltagarna får tänka utanför invanda banor samt tvingas ta ställning till nya perspektiv och oväntade förutsättningar gällande planeringsarbetet. Deltagare som inte är vana vid planeringsarbete ska här också få möjlighet att under avslappnade former testa på att samverka med planerare, och vice versa.

Material

- **1 karta per grupp** – Kartan utgörs av ett rutat blädderblockspapper.
- **Olikfärgade papper** – För att skriva ut brickor på.
- **83 brickor med byggnader per grupp** – För specifikationer se förberedelser, nedan, samt teckenförklaringen i slutet av dokumentet.
- **2 kuvert per grupp** – Att lägga brickorna i.
- **Häftmassa till varje grupp** – För att sätta fast brickorna vid kartan.
- **Färgpennor till varje grupp** – För dragning av olika typer av förbindelser, grönområden, parkeringar, hållplatser etc.
- **Sax och Tipp-Ex** – Sax för att kunna klippa till ospecificerade brickor efter behov, Tipp-Ex för att kunna ändra tidigare gruppers förbindelser, grönområden etc. samt för att lätt kunna korrigera misstag. Varje grupp behöver inte en egen uppsättning, anpassa efter antal grupper.
- **Lösa papper** – Varje grupp ska ha enlogg, och det kan alltid vara bra med kladdpapper.
- **2-3 Pappersremсор med roller per deltagare** – För utplacering när områdena är klara.

Förberedelser

Förbered kartorna genom att rita ut de geografiska förutsättningarna såsom vattendrag, skog, större vägar, järnväg etc. Det kan också vara bra att märka ut väderstrecken.

Skriv ut brickorna på olikfärgade papper för enklare identifiering. Totalt 83 brickor per grupp, varav:

- **22 villabrickor**, 1,8x1,8cm
- **22 par/radhusbrickor**, 2,3x1,3cm
- **10 flerbostadshus**, 1,4x1,4cm
- **7 flerbostadshus med service på bottenplan**, 1,4x1,4cm
- **1 skola**, 1x1cm
- **1 större industri**, 1,5x2cm

- **5 mindre industrier**, 1x1cm
- **1 kontorsbyggnad**, 1x1cm
- **1 stor matbutik**, 1,5x2cm
- **1 större varuhus**, 3x3cm
- **1 sporthall**, 1x1cm
- **1 äldreboende**, 1x1cm
- **10 tomma brickor**, varierande storlek, deltagarna kan modifiera storleken efter behov

Placera två tredjedelar av brickorna i ett första kuvert, vilket ska innehålla alla brickor som inte är bostadshus och hälften av de tomma brickorna. Lägg resterande brickor i ett andra kuvert. Numrera kuverten med 1 och 2 så att de inte blandas ihop.

Se till att det finns en uppsättning färgpennor, häftmassa och logg vid varje karta. Lägg ut det första kuvertet vid varje karta.

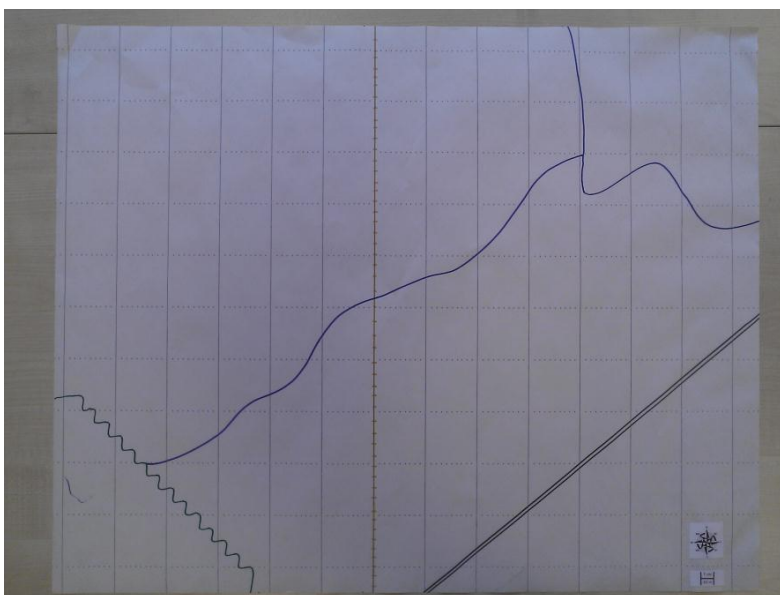
Lägg saxar, Tipp-Ex och blanka papper där de är lättåtkomliga.

Ha i åtanke att deltagarna kommer rotera när ni gör i ordning lokalen.

Genomförande

Deltagarna placeras i olika grupper baserade på yrkesroll. I största möjliga utsträckning ska det undvikas att personer från samma organisation placeras i samma grupp. Anledningen till detta är att eliminera risken för att invanda arbets- rutiner och fördelningar tas med in i övningen. Optimalt består grupperna helt av olika yrkestyper. Detta för att skapa en situation där olika perspektiv har en likvärdig chans till inflytande över processen. Kombinationen med avsaknad av kollegor från organisationen och inkludering av olika yrkesgrupper syftar till att öppna dörren för möjligheterna till diskussion mellan deltagarna och belysa olika utgångspunkter och resonemang.

Poängen med övningen presenteras för deltagarna vara att planera för ett nytt område på en karta som delas ut innan övningen påbörjas.

Figur 1 – Blank övningskarta med förutbestämda inställningar

Kartorna som grupperna får är identiska, med samma grundinställningar. I exemplet till vänster finns det ett skogsområde längst ned till vänster, en å som rinner diagonalt genom kartan, en sjö i det övre högra hörnet, en järnväg som är placerad i mitten samt en motorväg som går diagonalt i det nedre högra hörnet.

För att tvinga deltagarna att tänka annorlunda kring planeringsarbetet får grupperna varsitt transportslag att planera utifrån. I exemplet var dessa gång, cykel, kollektivtrafik samt bil. Varje grupp får ett kuvert med olikfärgade och märkta pappersbrickor som representerar byggnader, häftmassa att fästa brickorna med, en teckenförklaring där de olika brickorna beskrivs, samt en uppsättning färgpennor. Vägar, kollektivtrafikstråk, gångbanor och cykelvägar och parkeringsytor beskrivs på kartan av olika färger på pennorna. Grönområden får också ritas ut. Varje grupp får också enlogg som ligger kvar vid kartan när gruppen går vidare, där de ska anteckna beslut som kan behöva förklaras för grupper som kommer efter.

Övningsledarna förklarar reglerna för deltagarna. De ska placera ut så många av brickorna som möjligt (helst alla) och skapa förbindelser i det nya området. De ska endast utgå ifrån och använda sig av sitt eget transportslag. Att de ska rotera efter cirka 40 minuter förklaras också, samt att de inte kommer att få flytta på utplacerade byggnader. Däremot kommer de få ett antal nya byggnader att placera ut, och det är fritt fram att ta bort transportförbindelser andra grupper planerat för (t. ex. med Tipp-Ex). Förutsättningarna på kartan förklaras och deltagarna får också veta att det finns en större ort ett par mil söderut. Antalet invånare i det nya området samt skalan förklaras också – i exemplet skulle det i det nya området i slutändan bo cirka 5000 människor, och varje centimeter på kartan motsvarade 45 meter i verkligheten. Pappret var 67x55 cm vilket då skulle motsvara ca 3x2,5 km.

Deltagarna arbetar på sin karta i 40-50 minuter medan övningsledarna går runt och hjälper till där det behövs. När tiden är ute roterar grupperna till nästa karta, får ytterligare ett kuvert med byggnader och jobbar i ungefär 20 minuter. Därefter roterar grupperna en sista gång, men får inga nya byggnader. På den sista kartan handlar det helt enkelt om att

försöka få in sitt transportslag på bästa sätt. Deltagarna får ungefär 10 minuter på sig på detta steg.

Efter detta går deltagarna tillbaka och får se hur de kartor de själva började på blev i slutändan. Sedan får varje deltagare ett par lappar med olika roller, som t. ex. student, ägare av klädbutik eller pensionär och får under ungefär 10 minuter gå runt bland kartorna och fästa dessa där de tror att de skulle vilja bo.

Avslutningsvis hålls en kort diskussion om resultaten där deltagarna får lufta sina intryck.

Figur 2-3 – Exempel på klara områden

Teckenförklaring

Byggnader att placera ut

F = Flerbostadshus (*gul*)

Kvarter med totalt 33 lägenheter per bricka.

FB = Flerbostadshus med butiker på första våningen (*gul*)

Kvarter med butiker, restauranger och annan service i bottenplanet och lägenheter ovanpå. Totalt 24 lägenheter per bricka.

R = Par-/radhus (*rött*)

Kvarter med 11 familjer per bricka. Gator men ingen parkering ingår.

V = Villaområde (*rött*)

Villakvarter med 8 villor per bricka. Gator och garageuppfarter ingår.

I = Stor industri (*blå*)

Industri med ca 200 anställda.

K = Kontor (*blå*)

Byggnad med kontorsarbetsplatser.

MI = Mindre industri (*blå*)

Industrikvarter med fem mindre industrier

M = Mataffär (*grön*)

S = Skola (*grön*)

SH = Sporthall (*grön*)

SV = Stort varuhus (*grön*)

Ä = Äldreboende (*grön*)

Tomma brickor (*vit*) bestämmer ni själva vilken typ av byggnad de representerar. Märk brickorna med en bokstav och för in en teckenförklaring i loggen så att andra grupper förstår hur ni har tänkt.

Vägar m.m. att rita ut

Bilväg, bilparkering

Cykelväg, cykelparkering

Gångväg

Kollektivtrafiklinjer, busshållplatser

Grönområden

Roll-kort att placera ut på färdiga städer

Barnfamilj utan bil

Tonåring

Barnfamilj med bil

Sjuåring

Pensionärspär

Industriarbetare

Ägare av klädbutik

Frisör

Ägare av restaurang

Barnfamilj utan bil

Student

Barnfamilj med bil

Tonåring

Pensionärspär

Sjuåring

Ägare av klädbutik

Industriarbetare

Ägare av restaurang

Frisör

Student

Rullstolsburen

Tonåring

Barnfamilj med bil

Sjuåring

Pensionärspär

Kontorsarbetare

Ägare av klädbutik

Frisör

Ägare av restaurang

Rullstolsburen

Student

Ägare av restaurang

